

Naturinventering av ett planeområde på Ikerholmen i Maxmo skärgård

Mattias Kanckos
Juni 2019

Naturstigen 12
68810 Ytteresse
Finland

Tel: 050-5939536
info@essnature.com

Innehållsförteckning

1. Inledning	2
2. Material och metoder	2
3. Allmän beskrivning av området	2
4. Växtlighet	3
5. Fågelfaunan	4
6. Flygekorre	4
7. Fladdermöss	4
8. Åkergroda	5
9. Utter	5
10. Övrig Fauna	5
11. Rekommendationer för planläggningen	5
12. Litteratur	5

1. Inledning

En privat markägare vid Ikerholmen i Maxmo skärgård i Vörå kommun önskar göra en ändring i gällande stranddetaljplan för att möjliggöra byggandet av en ny sommarstuga på området. En byggrätt kommer att flyttas från Oxkangar till den aktuella platsen på Ikerholmen. Själva ändringen av stranddetaljplanen utförs av konsultbyrå Ramboll. En ändring av gällande stranddetaljplan bör grunda sig på tillräckliga undersökningar och utredningar. Till dessa undersökningar hör alltid en naturinventering av flora och fauna inom planeområdet. Målsättningen med naturinventeringen är att ge tillräckligt god kännedom om områdets naturvärden för att kunna bedöma detaljplanens inverkan på den biologiska mångfalden.

2. Material och metoder

En naturinventering kan omfatta många olika artgrupper som kräver olika typer av inventeringsmetodik. Denna naturinventering i Maxmo skärgård omfattar en inventering av växter och naturtyper, inventering av häckande fåglar samt en inventering av flygekorre och åkergroda. Målsättningen med inventeringen var också att allmänt beskriva naturen i området, att eventuellt hitta utrotningshotade eller skyddsvärda naturtyper enligt naturskydds-, vatten- eller skogslagen. Förutom de enligt lag skyddade naturtyperna noterades även lokalt sällsynta naturtyper som kan vara viktiga för den biologiska mångfalden eller som kan tänkas utgöra livsmiljö för hotade och skyddade arter. Växt- och naturtypsinventeringen gjordes den 29.5 2019. Inventering av häckande fåglar gjordes samtidigt med de övriga besöken på platsen och under den optimala inventeringstidpunkten för fåglar (1.5 och 29.5 2019). Denna naturinventering omfattar också en inventering av flygekorre. I lämpliga miljöer inventerades flygekorre genom att söka efter den arttypiska spillningen under träd. I praktiken är det främst under stora granar och aspar som man hittar spillningen och dessa träd kontrollerades speciellt noggrant. Inventeringen av flygekorre gjordes den 1.5 2019. Denna naturinventering omfattar också en inventering av åkergroda. Åkergrodan inventerades genom att lyssna på dess speläte under dess spelperiod i maj. Inventering av åkergroda utfördes på kvällen den 1.5 2018. På basen av inventeringsområdets särdrag gjordes bedömningen att ingen inventering av fladdermöss behöver göras i detta fall. Denna naturinventering har gjorts av FM biolog Mattias Kanckos från essnature.

3. Allmän beskrivning av området

Det inventerade området ligger ca 1,7 km norr om byn Teugmo i Maxmo skärgård i Vörå kommun (bild 1). Inventeringsområdet ligger på Ikerholmen där det sedan tidigare finns ett rätt stort antal sommarstugor. Platsen ligger i anslutning till övrig bebyggelse på området. Det inventerade området är totalt endast 2 hektar stort och består i sin helhet av en privatägd skogsmark. På inventeringsområdet har man redan gjort förberedelser för att bygga en sommarstuga. Till området leder en ny anlagd grusväg som slutar i en större grusplan där man parkerat en husvagn och en flyttbar tunnbastu. Skogen bakom grusplanen har också avverkats och står i fröträdsställning. Man har också bl.a. byggt en stenpir och fyllt med sand vid stranden.

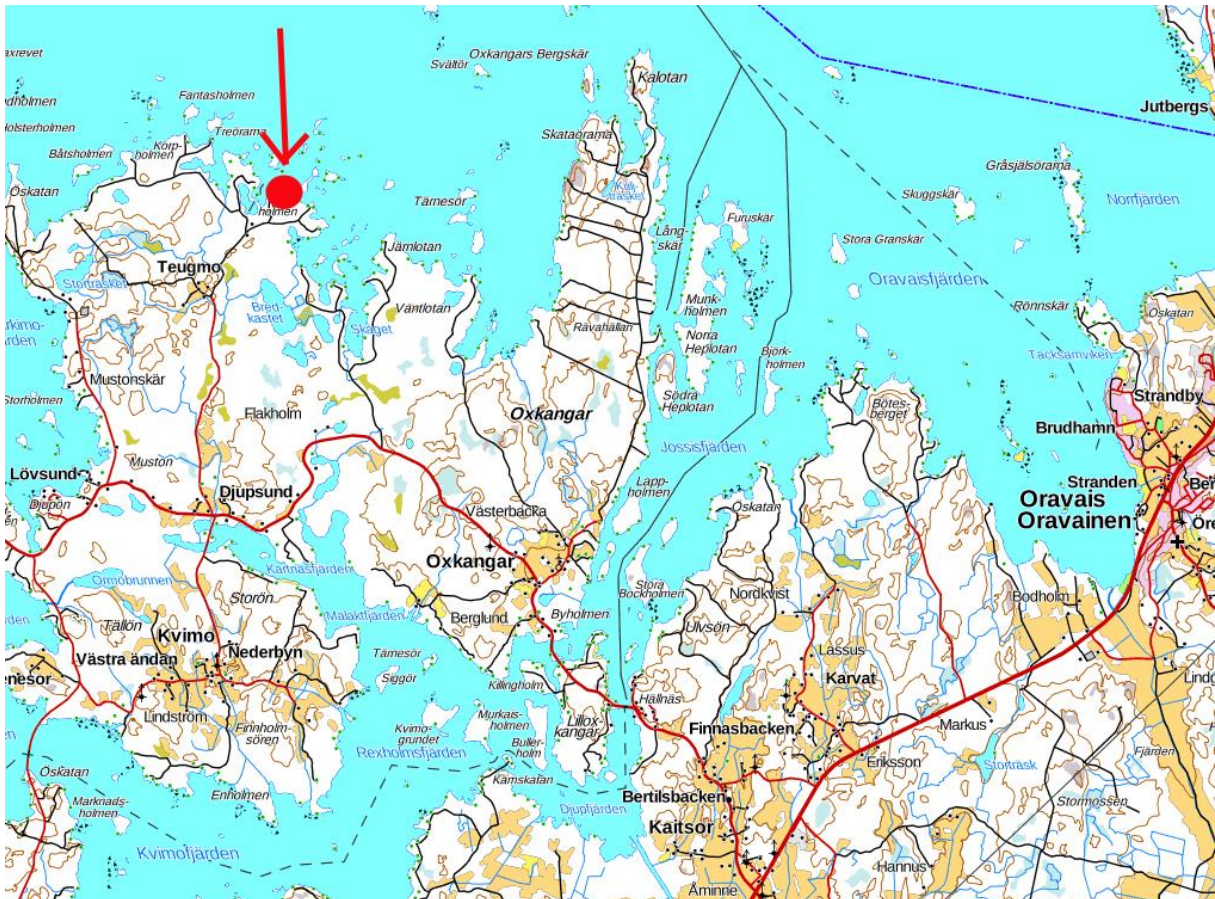

Bild 1. Översiktskarta över inventeringsområdets läge i Maxmo skärgård.

4. Växtlighet

Området dit byggrätten flyttas har redan blivit förberedd för bebyggelse och själva byggplatsen består i dagsläget endast av en större grusplan. Ett större område bakom byggplatsen har också avverkats nyligen. Vid avverkningen har man sparats en del gamla, 100-åriga tallar som frötallar. Resterande del av den omgivande skogen på tomten kring byggplatsen består av en tvinvuxen, närmare 100-årig barrblandskog som växer på mycket stenig och blockrik mark. I trädskiktet dominerar gran (*Picea abies*), men grövre överståndare av tall (*Pinus sylvestris*) förekommer också allmänt. I trädskiktet finns även allmänt ett inslag av vårtbjörkar (*Betula pendula*). I buskskiktet växer lite gran (*Picea abies*). I fältskiktet dominerar blåbär (*Vaccinium myrtillus*), lingon (*Vaccinium vitis-idaea*), linnea (*Linnaea borealis*) och vårfryle (*Luzula pilosa*). I den gamla granskogen förekommer en del döda träd, bl.a. björkhögstubbar med tickor. Också stranden framför byggplatsen är redan utbyggd och förändrad och ej längre i naturtillstånd.

Bild 2. Området dit byggrätten flyttas är redan långt förberedd för en sommarstuga och skogen på området är avverkad i fröställning.

5. Fågelfaunan

På själva fastigheten påträffades som häckande fåglar ringduva (*Columba palumbus*), trädpiplärka (*Anthus trivialis*), grå flugsnappare (*Muscicapa striata*) och bofink (*Fringilla coelops*). Ingen av dessa arter är sällsynta eller utrotningshotade. Området lämpar sig inte heller som häckningsplats för utrotningshotade eller sällsynta fågelarter. Däremot rastade en hel del fåglar i viken utanför fastigheten. Utanför fastigheten påträffades bl.a. sångsvan (*Cygnus cygnus*), storskrake (*Mergus merganser*), knipa (*Bucephala clangula*) och gråhakedopping (*Podiceps griseigena*). Överlag kan man dock säga att områdets betydelse för häckande fåglar är liten.

6. Flygekorre

Flygekorren räknas som en sårbar art (VU) enligt den nyaste klassificeringen av våra utrotningshotade arter från 2019 och den finns även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga artens föröknings- och rastplatser. Inom inventeringsområdet påträffades spillning av flygekorre. Inom inventeringsområdet förekommer inte flygekorre.

7. Fladdermöss

Områdets särdrag är sådant att det inte kan utgöra någon viktig livsmiljö för fladdermöss och bedömningen var att ingen inventering av fladdermöss behöver utföras. Området är till stora delar öppet och utan träd varvid fladdermössen inte trivs. Byggandet av en sommarstuga på området kan heller inte få några negativa konsekvenser för fladdermössen.

8. Åkergroda

Åkergrodan (*Rana arvalis*) finns liksom flygekorren även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga dessa arters föröknings- och rastplatser. Detta gäller alla förekomstplatser även utanför de befintliga skyddsområdena. Åkergrodan är vanlig i de flesta sjöar i Österbotten. Området besöktes under optimal tid för inventering av åkergroda, men inga åkergrodor påträffades. Man kan konstatera att stranden är stenig, brant och djup och dylika områden lämpar sig inte för åkergroda.

9. Utter

Utter (*Lutra lutra*) finns liksom flygekorren och åkergrodan även med på bilaga IVa i EU:s habitatdirektiv. Enligt direktivet är det förbjudet att förstöra eller försvaga dessa arters föröknings- och rastplatser. Detta gäller alla förekomstplatser även utanför de befintliga skyddsområdena. Uttern har blivit tämligen vanlig i de flesta sjöar, åar och vattendrag i Österbotten. Den förekommer numera också vid havet. Uttern är i Finland också fridlyst. Ingen speciell inventering av utter gjordes inom ramen för denna inventering, men uttern kan säkert påträffas tidvis i området. I området förekommer dock ingen möjlig rast- eller förökningsplats för arten.

10. Övrig fauna

Inom det inventerade påträffades spår av älg (*Alces alces*) samt ätspår av ekorre (*Sciurus vulgaris*). Områdets betydelse för däggdjuren är ändå mycket liten.

11. Rekommendationer för planläggningen

Inom det inventerade området hittades inga naturtyper som är skyddade enligt vattenlagen, skogslagen eller naturskyddslagen. Några sällsynta eller hotade växter eller naturtyper hittades inte heller. Inom det inventerade området förekommer varken flygekorre, åkergroda eller fladdermöss. Området lämpar sig för en sommarstuga. Området ligger relativt högt över havet och stranden är relativt brant och stenig. Detta innebär att man knappast behöver utföra någon muddring för att nå stranden med båt. Byggplatsen ligger också i den absoluta närheten av befintliga sommarstugor och väg finns i närheten. Eftersom byggplatsen redan är långt förberedd för en byggnad, kommer själva byggandet i detta skede inte längre alls att påverka miljön eller naturen. En flyttning av byggrätten kan förordas.

12. Litteratur

Hyvärinen, E., Juslén, A., Kemppainen, E., Uddström, A. & Liukko, U.-M. (toim.) 2019. Suomen lajien uhanalaisuus – Punainen kirja 2019. Ympäristöministeriö & Suomen ympäristökeskus. Helsinki. 704 s

Kuusipalo, J. 1996. Suomen metsätyypit. Kirjayhtymä OY. 145 s.

Söderman, T. 2003. Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi. Ympäristöopas 109. 196 S.